

Migrācija

Publicēts: 16.02.2021.

Katru gadu Centrālā statistikas pārvalde (CSP) publicē rādītājus, kas raksturo iedzīvotāju migrāciju, piemēram, iedzīvotājus pēc dzimšanas valsts, valstiskās piederības u.c.

CSP publicēs tautas skaitīšanas migrācijas rādītājus 2021. gada 28. maijā.

Katru gadu Centrālā statistikas pārvalde (CSP) publicē rādītājus, kas raksturo iedzīvotāju migrāciju, piemēram, iedzīvotājus pēc dzimšanas valsts, valstiskās piederības u.c.

2020. gada sākumā 88 % Latvijas iedzīvotāju bija dzimuši Latvijā, 6 % – Krievijā, 2 % – Baltkrievijā. 1 % Latvijas iedzīvotāju dzimuši kādā no ES-27 valstīm (neskaitot Latviju).

2020. gada 1. janvārī 86 % iedzīvotāju bija Latvijas pilsoņi, 10 % – Latvijas nepilsoņi, bet 3 % bija citas valsts pilsonība (Krievijas pilsonība – 2 %). No visiem Latvijas nepilsoņiem 72 % iedzīvotāju ir vecumā virs 50 gadiem, no visiem ārvalstniekiem šādā vecumā ir 62 %, un tikai 37 % Latvijas pilsoņu ir vecumā virs 50 gadiem.

CSP publicēs tautas skaitīšanas migrācijas rādītājus 2021. gada 28. maijā.

Metodoloģija

Migrācijas rādītājus tautas skaitīšanas vajadzībām publicē pēc pastāvīgo iedzīvotāju dzimšanas valsts, valstiskās piederības (pilsonības), pastāvīgās dzīvesvietas gadu pirms tautas skaitīšanas un ierašanās gada Latvijā.

Dzimšanas valsts

Informācija par dzimšanas valsti tiek norādīta saskaņā ar personas mātes pastāvīgo dzīvesvietu bērna dzimšanas laikā vai, ja informācija nav pieejama, vietu, kur persona dzimusi. Informācija par dzimšanas valsti tiek publicēta, pamatojoties uz 2021. gada 1. janvārī spēkā esošajām starptautiskajām robežām. Informācija par personas dzimšanas valsti tiek sagatavota atbilstoši informācijai PMLP iedzīvotāju reģistrā.

Ierašanās gads Latvijā

Lai novērtētu pastāvīgo iedzīvotāju migrāciju, ierašanās gads Latvijā tiek skatīts grupās: ierašanās gads Latvijā līdz 1979. gadam, kam seko piecgadīgās grupas līdz 2004. gadam un viengadīgās grupas no 2005. gada. Persona, kas emigrējusi no Latvijas un atgriezies, noteikta kā ieradies Latvijā. Informācija par personas ierašanās gadu Latvijā tiek sagatavota atbilstoši CSP [iedzīvotāju skaita novērtējumam](#).

Pastāvīgā dzīvesvieta gadu pirms tautas skaitīšanas

Tā ir vieta (konstatēta 01.01.2020., gadu pirms tautas skaitīšanas 01.01.2021.), kurā persona pastāvīgi dzīvoja pirms gada. Pastāvīgā dzīvesvieta tiek noteikta atbilstoši personas reģistrētajai dzīvesvietai (plašāk Datu kvalitātes sadaļā).

Valstiskā piederība (pilsonība)

Personas politiskā un tiesiskā piederība noteiktai valstij. Latvijas pilsonis ir piederīgs Latvijai.

Latvijas nepilsonis ir persona, kura nav Latvijas pilsonis, nav bijis citas valsts pilsonis un saskaņā ar likumu "Par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav Latvijas vai citas valsts pilsonības" ir tiesības uz Latvijas Republikas (LR) izdotu nepilsoņa pasi. Nepilsonim ir LR Satversmē noteiktās cilvēka tiesības un pienākumi.

Persona ir atzīstama par bezvalstnieku, ja persona nav nevienas valsts pilsonis un tai netiek garantēta nevienas valsts pilsonība. Latvijas Republikā ir spēkā Bezvalstnieku likums, kur noteikts, ka personu Latvijas Republikā var atzīt par bezvalstnieku, ja uz šo personu attiecas 1954. gada 28. septembra Konvencijas par bezvalstnieka statusu noteikumi. Savukārt personu, kura ir likuma "Par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav Latvijas vai citas valsts pilsonības" subjekts, nevar atzīt par bezvalstnieku.

Informācija par personas valstisko piederību (pilsonību) tiek sagatavota atbilstoši informācijai Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistrā.

Datu kvalitāte

Migrācijas rādītāju noteikšanai tiek izmantota CSP izstrādātā [iedzīvotāju skaita novērtēšanas metode](#), kuras pamatā ir loģistiskā regresija. Starptautiskās ilgtermiņa emigrācijas apjoms no mītnes valsts uz citu valsti sakrīt ar attiecīgās valsts starptautiskās ilgtermiņa imigrācijas apjomu no mītnes valsts. Šo sakarību sauc par spoguļstatistiku, un tā tiek izmantota starptautiskās ilgtermiņa emigrācijas novērtēšanai. Novērtējot starptautisko ilgtermiņa emigrāciju, tiek izmantota saņemtā informācija no citām valstīm (Dānijas, Somijas, Zviedrijas, Norvēģijas, Spānijas, Nīderlandes, Austrijas, Islandes, Vācijas) par imigrāciju no Latvijas. Ne visas valstis gatavo datus par imigrantiem no Latvijas, jo informāciju par imigrantiem var sniegt pēc iepriekšējās pastāvīgās dzīvesvietas pa valstu grupām. Lai novērtētu Latvijas iedzīvotāju emigrāciju uz Apvienoto Karalisti un Īriju, izmantota informācija par Apvienotajā Karalistē pirmo reizi piešķirto sociālās apdrošināšanas numuru skaitu un informācija par Īrijā pirmo reizi piešķirto personalizēto sabiedrisko pakalpojumu numuru skaitu. Jāatzīmē, ka minēto datu specifiskas dēļ tie izmantoti tikai kopējās tendences novērtējumam, tāpēc būtiska loma ir datu kvalitātes izvērtējumam un ekspertu novērtējumam par migrāciju. Papildus par datu kvalitāti skatīt [iedzīvotāju skaita novērtējuma metodes aprakstā](#).

Plašāka informācija par izglītības līmeņu datu kvalitāti, izmantotajiem datu avotiem un imputācijām apkopota atbilstoši Eiropas Statistikas sistēmas kvalitātes un aprakstošo metadatu standartam [SIMS 2](#).

<https://www.csp.gov.lv/lv/migracija>